

II Simposi Internacional sobre els Borja: Els fills del senyor papa. Cinquè centenari de la mort de Cèsar Borja (1507-2007)

Els dies 21-23 de novembre de 2007 es va celebrar a l'edifici Octubre de València i al Palau ducal de Gandia el II Simposi Internacional sobre els Borja, arran de l'escaiença dels cinc-cents anys de la mort de Cèsar Borja. L'organització va anar a càrrec de l'Institut Internacional d'Estudis Borgians (IIEB) i la Fundació Ausiàs March, amb la col·laboració de l'Ajuntament i el CEIC Alfons el Vell de Gandia. A la comissió organitzadora hi havia, entre d'altres, Eulàlia Duran i Mariàngela Vilallonga, de les Seccions Històrico-Arqueològica i Filològica de l'IEC, respectivament.

El Simposi es va centrar en tres línies d'investigació: la historicoliterària, l'arxivística i l'artística. La primera sessió, "Els Borja: història i cultura escrita", va comptar amb ponències de Joan Francesc Mira, de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC ("Sobre el poder (fatal) de la llegenda"), Eulàlia Duran ("Els Borja segons els escriptors valencians del segle XVI"), Ivan Parisi ("La família Escrivà, parenta dels Borja: una continuació"), Massimo Miglio ("L'infante romano"), Júlia Benavent ("Els poemes inèdits sobre Cèsar Borja") i Mariàngela Vilallonga ("Cèsar segons Burckard").

La segona sessió versà sobre "Documentació borgiana en arxius europeus". Consistí en dues taules rodones, moderades per Miquel Navarro, sobre troballes documentals recents al voltant dels papes Borja. A la primera, dedicada a Calixt III, intervingueren Luis Pablo Martínez, Francesco Senatore i el mateix Navarro; a la segona, sobre Alexandre VI: José M. Cruselles, Álvaro Fernández de Córdoba, Bruno Figliuolo, Anna Maria Oliva i José Luis Pastor Zapata. La sessió es va cloure amb una ponència de Santiago La Parra ("El ducado de Gandía y la memoria familiar de san Francisco de Borja").

La tercera sessió va girar al voltant de la qüestió "Mecenatge i representació: la imatge dels Borja". S'hi van presentar ponències de Marià Carbonell ("Cèsar Borja i l'art: tres episodis"), Adele Condorelli ("El cardenal Rodrigo de Borja, mecenas de Paolo de San Leocadio y de Francesco Pagano"), Ximo Company ("Àngels borgians amb música i policromia de Déu"), Anna Muntada ("Manuscrits dels papes Borja: suma i resta"), Silvia Maddalo ("Immagini di potere nei manoscritti Borgia"), Carmen Morte ("Iconografía de Luisa de Borja y Aragón, 'la santa duquesa' (1512-1560)"), Rosa M. Martín ("La cort romana dels Borja, mirall de la indumentària renaixentista") i M. Carmen Gómez ("Los Borja y la música de su tiempo").

Entre els actes paral·lels del Simposi cal destacar la presentació pública a l'edifici Octubre, el dia 21 de novembre, d'un fons digitalitzat de registres de Calixt III i Alexandre VI conservats a l'Arxiu Secret Vaticà, recentment adquirit per l'IIEB, i de les novetats editorials d'aquest (el quart volum del *Diplomatari Borja* i la traducció catalana de *Lucrezia Borgia* de Ferdinand Gregorovius). Al mateix Octubre s'exposaren paral·lelament dues peces tan significatives del simbòlic borgià com el floc de cabells de Lucrecia Borja i les cartes autògrafes intercanviades entre aquesta i Pietro Bembo, actualment a la Biblioteca Ambrosiana de Milà.

Les actes del Simposi seran publicades properament dins la col·lecció "Biblioteca Borja", de l'IIEB i Edicions Tres i Quatre.

Maria Toldrà
Institut Internacional d'Estudis Borgians